

UTREDNING AV VERTSKOMMUNESAMARBEID I BIBLIOTEKSEKTOREN
MELLOM BERG, TORSKEN, TRANØY OG LENVIK.

Referat fra prosjektgruppemøtet 29.januar 09

Sted: Lenvik rådhus

Til stede:

Rektor ved Medby oppvekstsenter Arnulf Andersen, rektor ved Skaland oppvekstsenter Kjell Jensen, rådgiver ved Troms fylkesbibliotek Aud Tåga, leder/koordinator av Regionalt biblioteksamarbeid i Midt-Troms og bibliotekar ved Lenvik folkebibliotek Annie Heitmann og biblioteksjef i Lenvik og leder av prosjektet Kristin Strand Iden.

Tema for møtet: Biblioteket som læringsarena

– med utgangspunkt i diskusjonen i Vangsvik:

- Biblioteket som læringsarena: Hva er det og krav til innhold
- Kompetanse om bibliotek hos ansatte i skole- og barnehage
- Kompetanse hos ansatt i det integrerte biblioteket
- 30 studiepoeng i skolebibliotekkunnskap - kan det legges til rette for at de som driver bibliotekene får mulighet til å ta dette og hvordan skal det gjennomføres?
- Språkopplæring, leseopplæring og litteraturformidling
- Biblioteket som kulturell- og sosial møteplass. Muligheter og krav
- Samarbeidsparter

Mål for de integrerte bibliotekene:

Målet for innholdsutviklinga i de 7-8 integrerte bibliotekene er mer funksjonelle bibliotek for skole og barnehage. Dette vil også gagne øvrige brukere. Fokuset skal konkret ligge på det integrerte biblioteket som redskap for læring og undervisning, for voksne under utdanning og som arena for Den Kulturelle Skolesekken. I betegnelsen integrert bibliotek ligger det en sterkere forpliktelse og involvering fra skolens side i forhold til hva praksis har vært i kombinasjonsbibliotekene.

Det blir viktig at faktisk opplever biblioteket som et redskap til å drive undervisning. Biblioteket skal understøtte skolens og barnehagens pedagogiske virksomhet.

Faglig nettverk og standarder:

Hver av de fire kommunene har to integrerte bibliotek (under forutsetning av at Tranøy åpner Vangsvik slik de har signalisert). Samarbeidet må innebære et faglig nettverk mellom bibliotekene for idé- og erfaringsutveksling og faglig oppdatering. Møtet ser i utgangspunktet for seg en møtrefrekvens på max 4 møter pr. år. Videokonferanseutstyr bør nyttes til noen av nettverksmøtene. Prosjektgruppa ser også at det ville være interessant å teste ut kvaliteten og tilgjengeligheten på ulike arrangement og møter satt opp gjennom videokonferanseutstyr.

Felles plan for de 8 bibliotekene med markering av "dager" må settes opp. Minstestandarder på areal og personalressurs må skriftliggjøres.

Kompetanse og organisering:

Møtet er enige om at beste praksis er en engasjert lærer ansatt på skolen og med ansvar både for skolebiblioteket og folkebiblioteket. God ressursutnyttelse forutsetter tett samarbeid mellom folkebibliotekressursene og skolebibliotekressursene. Kompetanse i bibliotekfaget gir ytterligere grunnlag for å gjøre en god jobb. Universitetet i Agder har tre studietilbud i skolebibliotekkunnskap, Skolebibliotekkunnskap 1, 2 og 3. Alle er nettbaserte fjernstudium på 10 vekttall hver. I møte med Pedagogisk Senter, har vi fått avklart av PS ser det som mulig og ønskelig å jobbe fram pakketilbud der lærere frikjøpes fra undervisning for å ta denne videreutdanninga.

Rett organisering viktig: Sørge for at skolebibliotekaren får jobba med alle teamene på skolen. Det ble referert til det såkalte "dusj"-teamet på Borgtun skole i Tromsø med skolebibliotekar, IT-ansvarlig og en representant fra ressursteamet. Ressursteamets hovedoppgave er koordinering av tilpassa opplæring og spesialpedagogisk opplæring. I ressursteamet sitter inspektør, en sosialpedagog og en spesialpedagog. Ressursteamet er kontaktleddet mellom skolen og PPT, samt andre hjelpe- og støtteinstanser som skolen benytter. "Dusjteamet" skal fungere som en "dusj" over de andre teamene.

Rett organisering er en viktig premiss for at skolebiblioteket ikke blir skolebibliotekarens eneansvar, men en integrert del av skolens virksomhet som hele staben har et eierforhold til. Rektor har ansvar for å følge dette opp.

Utadretta virksomhet:

En bibliotekarjobb innebærer aktiviteter og produksjon av nyheter. Bibliotekaren skal selv drive utadretta virksomhet og legge til rette for at samarbeidspartnerne kan gjøre det. Standarder for aktivitetsnivå må settes, for eksempel med en aktivitetsplan.

Brukermedvirkning:

Brukermedvirkning må sikres. Bibliotekaren må legge opp til en praksis der brukerne får en viss innflytelse på innkjøp og aktiviteter. Elevene må involveres i oppbygginga av bibliotekjenestene for å sikre brukervennlig profil og innhold. Eierforhold og innsikt må sikres gjennom at elevene får medansvar for drifta. Møtet hadde flere forslag som kobler aktiviteter og tilbud til brukermedvirkning: Play Stationtilbud (allerede realisert ved Medby oppvekstsenter), filmklubber, språkkoffert á la Danmark med bøker, lydbøker og evt. annet materiale lagt i små, fargerike koffertar som barnehageungene kan låne med seg hjem, elevarbeider lages spesielt til biblioteket eller biblioteket brukes som utstillingsarena, tegneserieverksted og animasjonsfilm. En del av forlagene forutsetter spesiell kompetanse. En mulighet er å koble seg til DKS og etterspørre ekstern kompetanse via DKS-systemet. Kompetansehevingsmidler innen DKS skal finnes og bør også kunne nyttes her. Tips og ideer kan også hentes fra Reinen skole i Tromsø (<http://reinen.tromsokolen.no>) der hele skolen høster goder av at elevene er integrert i drifta av biblioteket.

Bibliotekjenesten må knyttes til Kvalitetsmeldinga, ikke minst med tanke på å involvere foreldrene i ungenes læring. Biblioteket må være pådriver for å skolere foreldrene i hvilken betydning leseferdighetene spiller for læring, mestring og livskvalitet. Klarer man å forplikte foreldrene i et samspill med barnehagen og skolen har man kommet langt. I dette arbeidet er biblioteket og bibliotekaren er naturlig og "ufarlig" brekkstang.

Kartlegging av behov:

Aud Tåga forslø å utfordre rektorene og lærerstaben ved alle skolene i regionen. Møtet ble enige om at en egen spørreundersøkelse skulle sendes ut til samtlige rektorer i kommunene med kopi til skolefaglig ansvarlige. Undersøkelsen skal utfordre skolene til å tenke gjennom sine behov for bibliotek tjenester og komme med tilbakemeldinger på ønsket organisering, utstyr, lokaler, tidsressurs og tjenester, spesielt knytta til lesestimulering og informasjonskompetanse. Prosjektleder får ansvar for å utforme og sende ut undersøkelsen og bearbeide svarene, til neste møte i prosjektgruppa.

En egen nettbasert spørreundersøkelse til elever i 5. – 10- klassetrinn vil også bli gjennomført, slik vi avtalte i Vangsvik. Til sammen vil undersøkelsene forhåpentligvis gi oss en grei oversikt over hvilke behov ansatte og elever opplever at de har.

Innredning:

Svært viktig at biblioteket er innreda slik at barn og unge intuitivt opplever at ”dette er et sted for meg”. Skal ”selge” bøker og bibliotek. Skal fungere som arena for læring med arbeidsbord og stoler til grupper og enkeltelever. Sittegrupper til uformell samtale og sosialt samvær. Biblioteket skal også kunne nyttes til ulike arrangementer.

Lenvik-oppgaver:

Møtet var så vidt inne på ulike oppgaver som kan legges til Lenvik for å unngå parallelt arbeid flere steder, uten at noen konklusjoner ble dratt. Innkjøp, katalogisering og klassifikasjon ble nevnt i denne sammenhengen. Lenvik må evt. kostnadsberegne slike sentraliserte tjenester. Alternativene må også tallfestes. Likedan må Lenviks arbeidsinnsats forbundet med å drive det faglige nettverket kostnadsberegnes.

Opplive hovedbiblioteket:

Å se hovedbiblioteket i Lenvik viktig. Dette er det største av bibliotekene i vår region og holder åpnet også ettermiddag og lørdag. En del av planen for de integrerte bibliotekene må være å samle alle skolene der. Opplevelse, oppdagelse og lyst til å komme igjen blir hovedmålsettinga for et slikt besøk. Forslag til innhold: Korte bokpresentasjoner som skaper leselyst. Spill. Låne bøker og andre media. Forfattertreff.

8.klasse trinn peker seg ut som særlig viktig å nå. Det blir færre lesere i løpet av de siste årene på barneskolen, men avskallinga er særlig stor på ungdomskolen.

Skolebibliotekprogrammet:

Departementets Skolebibliotekprogram har møtet store forventninger til. 40 mill. skal brukes over 4 år. Er ennå ikke presentert. Viktig at vi følger med på hvilke muligheter programmet kan gi og at fylkesbiblioteket har ytre Midt-Troms og dette samarbeidsprosjektet i tankene når det blir avklart.

Møtet slutt kl 15.00

Kristin Strand Iden

Ref.